

4 maandsrapportage 2024 VRD

Crisisbeheersing en GHOR

Koningsdag

Koningsdag was een bijzonder en intensief traject dat verhoudingsgewijs veel capaciteit van het team Crisisbeheersing vroeg. Tegelijkertijd bood het een waardevolle ervaring, waaruit veel is geleerd. Het liet zien hoe de VRD in netwerken zit en gaf inzicht in de vaardigheden en verschillen in niveau van de crisisfunctionarissen binnen de crisisorganisatie en de gemeenten. Ook zal er blijvend geïnvesteerd worden in de crisisvaardigheden. Multisamenwerking is effectief maar ook uiterst uitdagend.

In de voorbereiding op Koningsdag is de VRD begonnen met een kleine interne projectgroep. Geleidelijk was de VRD vertegenwoordigd in alle overlegstructuren om te verbinden en af en toe de vinger op de zere plek te leggen.

Door deze dag is er voor bepaalde onderwerpen van de begroting 2024 minder of zelfs geen aandacht geweest. Voorbeelden hiervan zijn:

- Het versterken van de kennispositie op nieuwe dossiers door klimaatverandering.
- De rol van Crisisbeheersing bij (risico's van) natuurbranden.
- Het beperken van maatschappelijke effecten bij een cyberaanval.

Deze onderwerpen worden in de tweede helft van 2024 opgepakt.

Ook voor de GHOR bracht Koningsdag extra werkzaamheden met zich mee. Zoals adviseren en regisseren van acute en niet acute zorg rond het bezoek van de Koning. Hierdoor is er in mindere mate aandacht geweest voor regionale en landelijke samenwerking in projecten en plannen. Wel is nu het regionale geneeskundig netwerk maximaal verbonden met de GHOR.

Drenthe als opvangregio bij hoogwater

Door zijn relatief hoge ligging zal Drenthe bij een overstroming elders in het land fungeren als opvangregio. Om de opvang in goede banen te kunnen leiden wil de regio hier goed op voorbereid zijn. Hiervoor wil de VRD zo goed mogelijk in kaart brengen welke bestaande structuren en netwerken er zijn die kunnen worden ingezet wanneer er grote aantallen mensen in Drenthe opgevangen moeten worden. In het eerste kwartaal van 2024 is begonnen met het ophalen van ervaringen uit eigen regio (Oekraïne opvang) en andere regio's (o.a. hoogwater Limburg). Daarnaast is er aansluiting gezocht met pilots elders in het land (zowel landelijk als regionaal). In de komende periode wordt er gebouwd aan een vaste kerngroep die het netwerk rondom opvang (zowel professioneel als burgerinitiatieven) verder gaat verstevigen. Doel is om dit verder uit te werken in een operationeel plan voor opvang bij een hoogwatercalamiteit.

Data en informatie als essentiële schakels

Het team Crisisbeheersing heeft veel energie ingezet op de doorontwikkeling van het Veiligheidsinformatie knooppunt (VIK). Deze doorontwikkeling richt(te) zich niet alleen op methodische- en organisatorische processen, maar ook op het inrichten van een fysieke ruimte. Koningsdag in Emmen was hiervoor een belangrijke versneller. Sinds april 2024 heeft de VRD daadwerkelijk een fysieke VIK-ruimte.

Vanuit deze ruimte kan het VIK ondersteuning bieden aan de (crisis)organisatie en haar partners. Deze ondersteuning vindt plaats in zowel de koude, lauwe als warme fase door continue data-vergaring, -verwerking en het geven van betekenis aan deze data (duiden). Ook heeft het VIK beschikking over diverse systemen waarmee, indien nodig, beelden getoond kunnen worden in de VIK-ruimte, zodat er een gezamenlijk eenduidig beeld is bij crisissituaties.

Enkele concrete voorbeelden waarbij het VIK haar toegevoegde waarde heeft aangetoond zijn:

- Koningsdag, waarbij de werkzaamheden waren:
 - Het verzorgen van een basisinformatie-activiteit en -beeld zowel binnen het GRIP-opschalingsgebied als daarbuiten om incidenten die een (keten)effect kunnen hebben op Koningsdag tijdig te signaleren, te duiden en over te brengen aan de betreffende crisisorganisatie.
 - Directe lijnen met onder andere KNMI en Rijkswaterstaat om nauwkeurige informatie te kunnen verstrekken aan het SGBO (politie).
 - Samenwerking met de omgevingsanalist van de gemeente Emmen om, naast de omgevingsanalyse, te komen tot een gezamenlijke totaalanalyse.
 - Tijdens Koningsdag monitoren van de omgeving van Emmen en ieder uur schetsen van een beeld dat verstrekt wordt aan de IM-ROT, het SGBO en de Calamiteiten Coördinator van de meldkamer.
- Demonstratie XR bij Groningen Airport Eelde
 - Schetsen van een veiligheidsbeeld en in kaart brengen van cascade effecten m.b.t. de risico's voor Drenthe en het verbinden van crisisfunctionarissen.
- Ondersteuning van de GGD voor haar PSH-inzet bij de schietpartij in Weiteveen en de aanslagen in Schoonoord

Samenwerking

Omdat het VIK voor alle onderdelen van de organisatie werkt, is in de eerste maanden van 2024 gestart met de verkenning naar een goede aansluiting bij de andere organisatieonderdelen zoals de brandweer en ook de GGD. Het doel was de gezamenlijke visie en ideeën rondom informatiegestuurd werken te concretiseren en te benutten. De uitdaging hierin is om de juiste afstemming te vinden in wat men voor elkaar kan betekenen.

De VIK-ruimte leent zich goed voor het monitoren en ondersteunen van crisissituaties. Bij twee grip-incidenten is deze ruimte daar inmiddels voor gebruikt.

VIK-ruimte in gebruik tijdens een opschaling naar GRIP 1

Uitleg aan VRF, VRG en VRIJ hoe VIK Drenthe zich heeft voorbereid op Koningsdag 2024

Verbinding aangaan met onderwijsinstellingen

VRD heeft een intentieverklaring met de NHL Stenden om de samenwerking met elkaar verder vorm te geven. Uitgangspunt hierbij is om het werkveld van de VRD te verbinden aan het onderwijsdomein. In april was de VRD aanwezig bij de afstudeer- en stagemarkt voor studenten van de opleiding integrale veiligheidskunde (IVK) op de locatie in Assen. Er was veel interesse en belangstelling voor het werk van de VRD en de mogelijke opdrachten voor stages of werkatelier.

Uniformeren kwaliteitsniveau bevolkingszorg

In 2020 is er door de VRD en de gemeenten een start gemaakt met de actualisering van de Bevolkingszorg. Er is destijds een werkgroep gevormd die heeft opgehaald hoe Bevolkingszorg effectiever ingericht kon worden.

Het Veiligheidsberaad heeft op 4 oktober 2021 opdracht gegeven om te komen tot een landelijk beschreven kwaliteitsniveau voor Bevolkingszorg (inclusief crisiscommunicatie) in de vorm van kaders, normen en beleid om bij bovenregionale crises goed te kunnen samenwerken. Het algemeen bestuur heeft hier in 2023 mee ingestemd. Aan de invoering hiervan wordt nu gewerkt.

Het Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (UKB) is de Nederlandse standaard die ervoor zorgt dat Bevolkingszorg overal in het land op een gelijkwaardig niveau wordt uitgevoerd en is ontwikkeld. De bedoeling is de kwaliteit en effectiviteit van Bevolkingszorg door gemeenten en veiligheidsregio's te verbeteren.

GHOR

Voor het zorgrisicoprofiel zijn twee netwerkbijeenkomsten georganiseerd met zorgpartners. De verwachting is dat in het derde kwartaal van 2024 het zorgrisicoprofiel gereed is voor Noord-Nederland.

Brandweezorg

Nieuwe keuringsinstantie

Per 1 maart 2024 werkt de VRD, na een aanbestedingstraject, samen met een nieuwe keuringsinstantie; Active Living. Zij voeren het voor repressie brandweermensen verplichte Periodiek Preventief Medisch Onderzoek uit (PPMO) en nemen deze taken over van Human Capital Care (HCC). Active Living is momenteel actief in 19 veiligheidsregio's en brengt veel ervaring met zich mee. De afgelopen tijd is er geïnvesteerd in een goede introductie van de nieuwe keuringsinstantie, zo zijn er gesprekken gevoerd over uitvoering van beleid en de rol die de verschillende partijen daarin spelen.

Mentale weerbaarheid brandweermensen

Brandweerwerk betekent dat brandweermensen met schokkende gebeurtenissen te maken kunnen krijgen. Zij kunnen daar last van krijgen. Daarom onderzoekt VRD hoe zij de mentale veerkracht van haar medewerkers kan ondersteunen. Het eerste kwartaal is theorie verkend en een onderzoeksplan gemaakt. Op deze basis worden dit jaar gesprekken georganiseerd met brandweermensen om hun ondersteuningsbehoefte in beeld te krijgen.

Drones

De inzet van drones is niet meer weg te denken uit onze wereld. Zowel particulier als bedrijfsmatig wordt gebruik gemaakt van dronetechnologie. De komende twee jaar wordt onderzocht op welke wijze deze technologie van meerwaarde kan zijn en hoe het ons helpt het inzicht bij incidenten en crisis te vergroten. Ook zal nadrukkelijk de samenwerking met bijvoorbeeld het VIK worden gezocht. Het voornemen is om samen met Veiligheidsregio Fryslân en Veiligheidsregio Groningen hiermee een start te maken en twee jaar ervaring op te doen. Voor de kosten in de aanlooperperiode 2024 en 2025 zal incidentele ruimte worden gezocht binnen de begroting. In de begroting 2026 komt een voorstel hoe deze activiteit structureel kan worden ingevuld.

Vakbekwaamheid brandweerpersoneel

In de begroting 2025 en 2026 zijn extra middelen beschikbaar gesteld om de vakbekwaamheidskloof tussen de nieuwe en zittend brandweermensen te dichten. Hiervoor is een programma ontwikkeld, inmiddels hebben de eerste brandweerposten deze training gevolgd. Er zijn voor 2024 17 van deze sessies gepland. De overige sessies volgen in 2025. Ook is de inhaalslag van vaccinaties voor brandweermensen gestart.

Aanbesteding redvoertuigen

In 2021 is een projectgroep gestart met de voorbereidingen voor de vervanging van de 4 huidige hoogwerkers (Assen-West, Coevorden, Hoogeveen en Meppel). De projectgroep, bestaande uit een afvaardiging van de teams binnen de VRD, heeft onderzoek gedaan naar de verschillende soorten redvoertuigen, met name gericht op de toepasbaarheid. Samen met een afvaardiging van de gebruikers is besloten om voor de nieuw aan te kopen redvoertuigen te kiezen voor autoladders. Met name gebruiksvriendelijkheid en eenvoud in bediening zijn doorslaggevend geweest in de keuze voor autoladders. De projectgroep heeft, na Europese aanbesteding, vier autoladders aangeschaft. De autoladders zijn begin 2024 geleverd en de posten worden momenteel intern opgeleid. De verwachting is dat aan het eind van het tweede kwartaal de autoladders officieel in gebruik worden genomen.

Personele schaarste

Personeelsverloop zet in toenemende mate de bedrijfsvoering binnen de brandweer onder druk. Deze druk doet zich vooral voor bij het team vakbekwaamheid en bij de operationele leiding waar een tekort aan brandweerofficieren dreigt. Om deze druk op te vangen onderzoekt VRD hoe samenwerking, nieuwe instroom en aangepaste werkwijze het huidige verloop kan compenseren.

Bedrijfsvoering

Huisvesting

In april is de tweede nieuwe brandweerpost in de gemeente Tynaarlo in gebruik genomen. Naast Eelde beschikt nu ook Vries over een moderne en duurzame brandweerpost. Met de gemeente Tynaarlo is afgesproken dat eigendom en beheer van de nieuwe brandweerposten aan de VRD wordt overgedragen. In meerdere Drentse gemeentes zijn de voorbereidingen om te komen tot vervangende huisvesting voor de brandweer in volle gang.

Informatievoorziening en WOO

Er is specifiek aandacht voor de implementatie van de Wet open overheid en daaraan gelieerd het informatiebeheer. Dit vraagt een meerjarig gestructureerde aanpak die verder gaat dan publicatie van de juiste documenten. Vanuit informatiebeheer vraagt de WOO aandacht van alle documenten (digitaal en fysiek) vanaf creatie tot de juiste bewaarperiode en/of vernietiging. In aansluiting op het verslag van archivaris is extra ingezet om de juiste kennis en expertise aan de VRD en GGD te verbinden. De vacature voor een gezamenlijke WOO-coördinator wordt uitgezet.

Waarderingsmodel

In 2023 zijn de eerste voorbereidingen getroffen voor een nieuw waarderingsmodel voor de VRD. Het huidige waarderingsmodel HR21 is vervangen door het waarderingsmodel van Baarda. Groot verschil tussen beide modellen is dat in HR21 de uitgevoerde functie van een waardering wordt voorzien, en in het model Baarda het persoonlijk optreden en oplossend vermogen van een medewerker.

Inmiddels is voor elke medewerker een profiel vastgesteld en is er een concept conversietabel opgesteld. Hieruit blijkt dat er in afwachting van een nieuw waarderingsmodel achterstallig onderhoud is ontstaan in (her)waardering van functies en dat daarnaast de organisatieontwikkeling van de VRD heeft geleid tot meer kennis- en adviestaken en minder uitvoerende taken. Beide aspecten leiden ertoe dat er de invoering van het Baarda waarderingsmodel zorgt voor een passende waardering en dus tot hogere lasten.

Voor 2024 wordt uitgegaan van een extra last van ongeveer 500 duizend euro, bestaande uit een incidentele nabetaling in verband met invoering per 1 juli 2023 en een structureel effect op grond van de nieuwe waardering. In de jaren 2025 – 2027 zal sprake zijn van een stijging van de loonkosten door de invoering van het nieuwe waarderingsmodel. Over de omvang van de stijging en de oplossingen hiervoor zullen wij separaat een voorstel voorleggen aan het bestuur.

Financiën

Voor 2024 wordt op basis van de huidige inzichten een positief resultaat van € 916.000,- verwacht. Hieronder geven wij inzicht in de te verwachten afwijkingen ten opzichte van de begroting. De belangrijkste afwijkingen zullen verwerkt worden in een tweede begrotingswijziging voor 2024. Deze begrotingswijziging wordt naar verwachting samen met de 8-maandsrapportage aangeboden.

	Begroting	Wijziging	Aangepaste begroting	Eindejaar verwachting	Eindejaar prognose
Programma Calamiteiten en Crises					
Lasten	23.348	3.058	26.406	26.326	80
Baten	-181	-1.556	-1.737	-2.106	368
Totaal programma Calamiteiten en Crisis	23.167	1.502	24.668	24.220	448
Programma Bewustwording					
Lasten	3.581	-1.147	2.434	2.434	0
Baten	-10	10	0	0	0
Totaal programma Bewustwording	3.572	-1.137	2.434	2.434	0
Programma Samenleving					
Lasten	2.246	248	2.494	2.629	-135
Baten	-949	-115	-1.064	-1.064	0
Totaal programma Samenleving	1.297	133	1.430	1.565	-135
Programma Organisatie					
Lasten	6.579	3.225	9.804	9.724	80
Baten	-123	-1.240	-1.363	-1.363	0
Totaal programma Organisatie	6.456	1.985	8.441	8.361	80
Dekkingsbronnen					
Lasten	3.989	-3.766	223	0	223
Baten	-38.487	1.073	-37.414	-37.564	150
Totaal aan dekkingsbronnen	-34.499	-2.693	-37.191	-37.564	373
Totaal lasten	39.742	1.618	41.361	41.113	248
Totaal baten	-39.750	-1.828	-41.579	-42.097	518
Resultaat voor reserves	-8	-210	-218	-984	766
Mutatie reserves	8	210	218	68	150
Resultaat na bestemming	0	0	0	-916	916

Afwijkingen per programma:

Programma Calamiteiten en Crisis

- Het is de verwachting dat de kosten voor de 2-daagse brandweeroefeningen hoger uitvallen een nadeel van € 135.000,-
- Binnen de Meldkamer Noord Nederland (MNN) is met de komst van de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) bepaald dat de Veiligheidsregio's verantwoordelijk zijn voor de Calamiteiten Coördinatie (Caco's). De uitvoering leidt tot meerkosten, nadeel van € 130.000,-
- De prijzen voor brandstofkosten zijn ook dit jaar weer hoger, een nadeel van € 85.000,-
- Minder kapitaallasten door langer durende aanbestedingstrajecten en langere levertijden, dit geeft een voordeel op investeringen van € 530.000,-.
- In het komende jaar worden 4 redvoertuigen en 10 tankautospuiten vervangen. De oude voertuigen worden verkocht en de geschatte meeropbrengst is € 380.000,-

- Minder kosten Vakbekwaamheid door wijzigingen in het opleidingsprogramma ontstaat een voordeel van € 100.000,-.

Programma Samenleving

Binnen het programma Samenleving wordt een tekort verwacht van € 135.000,-.

- Door de hoge energieprijzen worden meer kosten voor huisvesting gemaakt, dit geeft een nadeel van € 115.000,-.
- Meer onderhoudskosten door veroudering van de kantoorlocaties en de in de gebouwen aanwezige apparatuur en installaties. Dit geeft een nadeel van € 20.000,-.

Programma Organisatie

- ICT projecten kunnen niet allemaal conform planning worden uitgevoerd, een voordeel van € 220.000,-.
- Niet alle formatieruimte is op dit moment ingevuld, dit levert een voordeel op. Daarnaast is het de verwachting dat op basis van CAO ontwikkeling de FLO-voorziening moet worden aangevuld, een nadeel. Ook wordt rekening gehouden met de financiële effecten van de invoering van het nieuwe waarderingmodel. Per saldo verwachten wij een nadeel van € 115.000,-.

Algemene dekkingsbronnen

- Voor een tweetal additionele taken (Versterking Crisisbeheersing en Regietafel SPUK) zijn de overheadkosten bepaald. De overhead is nog niet ingevuld, voornamelijk een voordeel van € 223.000,-.
- Er wordt naar verwachting een hogere renteopbrengst gerealiseerd, dit geeft een te verwachten voordeel van € 150.000,-.

Overige afwijkingen

- Meerkosten voor overige ontwikkelingen, nadeel € 87.000,-.